

muhos[®]

HYVINVOINTIRAPORTTI 2025

Dokumentin sisältö

TIIVISTELMÄ

JOHDANTO

OSA I VÄESTÖN HYVINVOINNIN TILA VUONNA 2025

- 1 Indikaattorien ja muun tiedon osoittama hyvinvointi
- 2 Hyvinvointisuunnitelman 2025 - 2029 painopisteet ja tavoitteet
- 3 Strategian painopisteet ja linjaukset
- 4 Hyvinvoinnin edistämisen erillisohjelmat ja -suunnitelmat
- 5 Hyvinvointisuunnitelma

OSA II KÄSITTELY TOIMIELIMISSÄ

- 6 Suunnitelman laatijat
- 7 Suunnitelman hyväksyminen toimielimissä

TIIVISTELMÄ

muhos[®]

Luonnonläheinen

Muhoslaisilla on mahdollisuus erityiseen luontosuhteeseen Oulujokilaakson maisemissa, oli se sitten eräkulttuuria, luonnossa liikkumista tai maa- ja metsätaloutta. Toiminnassa otetaan huomioon luonnon monimuotoisuus, kestävä kehitys ja ympäristön hoito sekä Unesco Global Geopark.

Rohkea

Rohkeus on muhoslaisille uskallusta olla oma itsensä ja rakentaa uutta yhteistyön kulttuuria. Se tarkoittaa lupaa kokeilla, oppia ja menestyä. Yrittäjyyttä arvostetaan.

Yhteisöllinen

Muhoslaiset osallistuvat yhteisöjen kautta, eikä ketään jätetä yksin. Tekemiseen otetaan mukaan kuntalaiset ja sidosryhmät. Avoimuus mahdollistaa yhteisöjen osallistumisen ja kunnan vahvuuksien esiintuomisen. Kunta profiloituu maaseudun ja kylien kautta. Vastuu kannetaan yhdessä.

Uudistuva

Muhoksella arvostetaan uusia ideoita, luovuutta ja arjen kekseliäisyyttä. Ketterä toimeenpano vie asioita eteenpäin.

Kuvat [Tilinpäätös 2025](#)

Powered by [Froala Editor](#)

JOHDANTO

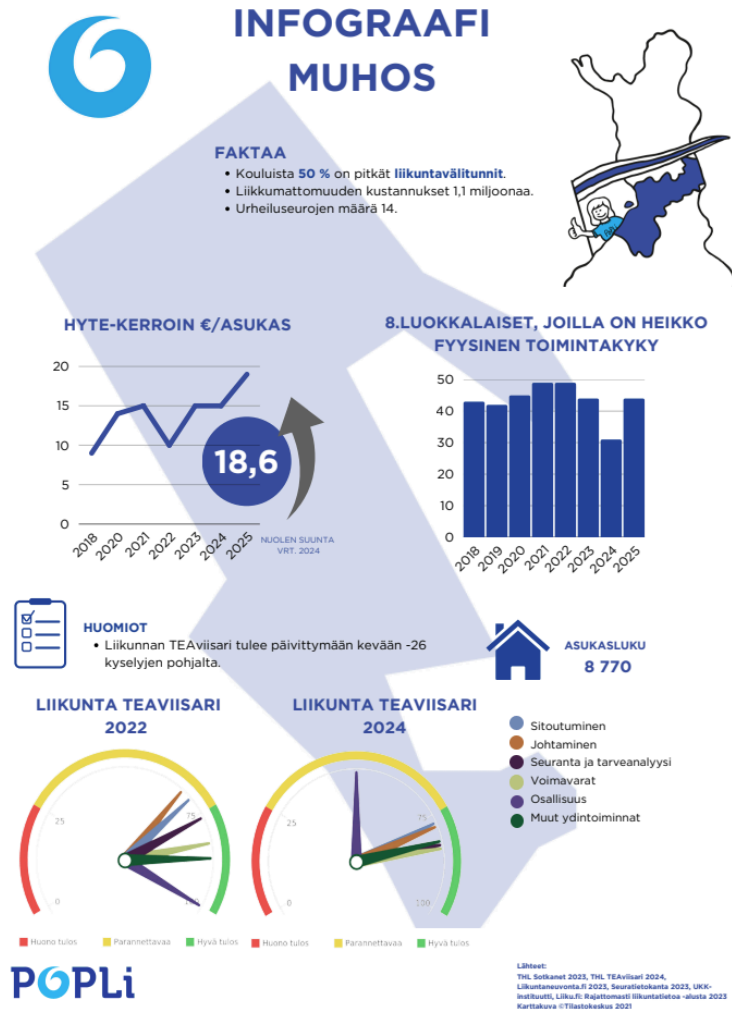
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kunnan perustehtävä, johon [kuntalaki](#) (410/2015) 1 § ja [terveydenhuoltolaki](#) (1326/2010) 12 § velvoittavat. Kuntalain mukaan kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä huolehtiminen on kunnan keskeinen perustehtävä. Terveys- ja terveydenhuoltolaki velvoittaa kuntia seuraamaan asukkaistensa terveyttä ja hyvinvointia sekä niihin vaikuttavia tekijöitä väestöryhmittäin sekä kunnan palveluissa toteutettuja toimenpiteitä, joilla vastataan kuntalaisten hyvinvointitarpeisiin.

Kuntien tulee lakisääteisesti laatia säännöllisin väliajoin hyvinvointikertomus ja -suunnitelma, joiden avulla seurataan terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä. Valtuustolle laaditaan kerran valtuustokaudessa laajempi hyvinvointisuunnitelma ja -kertomus. Tämän lisäksi kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä sekä toteutetuista toimenpiteistä on raportoitava valtuustolle vuosittain. [Hyvinvointikertomus](#) ja vuosittaiset hyvinvointiraportit sisältävät katsauksen kuntalaisten hyvinvointiin ja siihen vaikuttaviin tekijöihin, suunnitelman kuntalaisten hyvinvoinnin edistämisestä sekä arvion toteutuneesta hyvinvoinnin edistämistoiminnasta ja hyvinvointipolitiikasta.

Hyvinvointialueuudistus muutti kuntien roolia siirtämällä terveys- ja sosiaalipalvelut hyvinvointialueiden vastuulle 1.1.2023, mutta vastuu kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä säilyi kunnilla. Vastuu sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisestä siirtyi 21 uudelle hyvinvointialueelle. Uudistuksen tavoitteena on luoda tasa-arvoisempi palvelujen saatavuus ja vähentää ihmisten välisiä terveys- ja hyvinvointieroja. Uudistuksessa sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohteelle.

Muhoksen kunnassa hyvinvointityötä koordinoi kunnan johtoryhmä, joka toimii myös hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (hyte) työryhmänä. Johtoryhmä koostuu kunnanjohtajasta sekä toimialajohtajista, liikunta- ja hyvinvointipäälliköstä, hallintojohtajasta, elinkeinopäälliköstä ja talousjohtajasta. Puheenjohtajana toimii kunnanjohtaja, ja sihteerinä toimii viestintäpäällikkö. Johtoryhmä kokoontuu kerran viikossa käsittelemään ja valmistelemaan ajankohtaisia asioita, mukaan lukien hyvinvointiin ja terveyteen liittyviä teemoja. Tämä poikkihallinnollinen lähestymistapa varmistaa, että hyvinvointityö on integroitu osaksi kunnan kaikkia toimintoja.

Muhoksen kuntaan on palkattu 2025 [liikunta- ja hyvinvointipäällikkö](#), joka vastaa liikunta- ja hyvinvointipalvelujen kehittämisestä.

Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunnan tehtävät

Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunta johtaa ja kehittää alaistiaan toimintaa ja vastaa palvelujen tuloksellisesta järjestämisestä. Lautakunta seuraa ja arvioi palvelujen vaikuttavuutta ja varaa asukkaille ja käyttäjille mahdollisuuden osallistua palveluiden suunnitteluun ja kehittämiseen. Lautakunnan toimialana kulttuuri, liikunta, nuorisotoimi ja kirjasto. Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunnan tehtävänä on

- Kulttuuripalveluiden, liikuntapalveluiden, kirjastopalvelujen ja nuorisopalvelujen järjestäminen ja kehittäminen
- Hyvinvointikertomuksen ja hyvinvointisuunnitelman valmistelu, hyvinvointitavoitteiden valmistelu ja niiden toteutumisen seuranta
- Hyvinvoinnin tilannekuvan muodostaminen ja seuranta
- Kunnan ja hyvinvointialueen välisen yhteistyön ohjaaminen hyvinvoinnin edistämiseksi
- Osallisuusohjelman ohjausryhmän toiminta ja nimeäminen kaksivuotiskaudeksi, osallisuusohjelman päivittäminen ja toteuttaminen sekä kolmannen sektorin ja muiden hyvinvointia edistävien sidosryhmien yhteistyön koordinointi ja harkinnanvaraiset avustukset
- Kunnan sisäisen hyvinvoinnin edistäminen, yhteensovittaminen ja seuranta
- Hyvinvoinnin edistämisen kumppanuussopimuksien valmistelu

Hallintosääntö

OSA I VÄESTÖN HYVINVOINNIN TILA VUONNA 2025

Palvelut

- Muhos tarjoaa erinomaiset mahdollisuudet ulkoiluun ja luonnossa liikkumiseen, esimerkiksi Oulujokivarren alueilla, metsissä ja retkeilymahdollisuuksissa.
- Kunnan tarjoamat peruspalvelut, kuten päiväkodit, koulut ja terveydenhuolto, ovat helposti saavutettavissa
- Kunnan hyvinvointipalvelut, kuten liikunta- ja kulttuuripalvelut, tarjoavat monenlaista aktiviteettia ja tukea asukkaille.
- Muhos houkuttelee yrittäjiä tarjoamalla yrittäjäystävällistä ympäristöä ja yrityspalveluja.
- Muhoksen kunnan etäisyys Oulun keskustasta on noin 35 kilometriä, ja se tarjoaa erinomaiset yhteydet valtatie 22:n kautta.
- Oulun kaupungin joukkoliikenne tarjoaa bussiyhteyksiä Muhokselle
- Muhoksella on rautatieasema ja junia kulkee päivittäin säännöllisesti. Ne tarjoavat yhteyksiä kattavasti ympäri Suomea.

[Muhoksen kuntastrategia 2026-2029](#)

1. Väestö

Muhoksen kunnan väestö vuonna 2022 oli 8882, vuonna 2023 8827 ja vuonna 2024 8749.

Indikaattori	Alue	Sukupuoli	2022	2023	2024
Väestö 31.12. info ind. 127	Muhos	yhteensä	8 882	8 827	8 749
Väestöennuste 2030 (laskettu 2024) info ind. 746					8 602

[Sotkanet](#) 1.4.2026

Muhoksen väestö on ollut melko vakaa viime vuosina, mutta on vähentynyt hieman vuoden 2022 ja 2024 välillä. Väestö on vähentynyt 133 asukkaalla. Väestön vähentyminen Muhoksella on ollut melko pientä ja ennustetut väestöluvut vuodelle 2030 (8602) osoittavat, että väestökehitys on tasoittumassa. Väestön väheneminen voi johtua useista tekijöistä, kuten muuttoliikkeestä, syntyvyyden ja kuolleisuuden suhteesta, ja väestön ikääntymisestä. Muhoksella voi olla vuonna 2024 annetun vuodelle 2030 väestöennusteen mukaan odotettavissa vakaa mutta maltillinen väestön väheneminen.

Kuntien välinen nettomuutto/ 1000 asukasta

Alue	Sukupuoli	2022	2023	2024
Kempele	yhteensä	2,7	6,2	1,1
Liminka		-3.0	-10.0	-13.0
Lumijoki		-15.0	-4.5	-19.3
Muhos		-5.1	-6.7	-9.1
Tyrnävä		-8.2	-11.0	-9.7

[Sotkanet](#) 25.5.2026

Muhoksen kunnassa nettomuuton arvo vuonna 2024 -9,1 tarkoittaa, että alueelta on muuttanut pois enemmän väkeä kuin sinne on muuttanut. Luku ilmaisee, että Muhoksella on ollut negatiivinen nettomuutto, eli alueen väestö on pienentynyt muuton vuoksi. Luku -9,1 tarkoittaa, että jokaista tuhatta asukasta kohti on

poistunut 9,1 henkilöä enemmän kuin alueelle on muuttanut.

2. Elinvoima

Muhoksen elinvoimaa vahvistavat aktiivinen yritystoiminta, hyvä sijainti Oulun kaupunkiseudun läheisyydessä sekä kunnan pitkäjänteinen elinkeinotyö. Yritysten toimintaedellytysten kehittäminen, uusien investointien edistäminen ja paikallisten yritysten kasvun tukeminen ovat keskeinen osa kunnan elinvoiman vahvistamista.

Yritykset

Vuosi	Aloittaneet yritykset (lkm)	Lopettaneet yritykset (lkm)	Yrityskanta
2024	52	33	562
2025	37	16	583

Lähde: Oulun Seudun Uusyrityskeskus ry ja Tilastokeskus. Aitto-oja, Tuija (2026). Oulun Seudun Uusyrityskeskus ry. Sähköpostiviesti 10.8.2026.

Vuonna 2025 Muhoksella aloitti toimintansa 37 uutta yritystä ja toimintansa lopetti 16 yritystä. Yrityskanta kasvoi vuoden aikana 21 yrityksellä ja oli vuoden lopussa yhteensä 583 yritystä.

Yrityskannan kasvu tukee kunnan elinvoimaa, työpaikkojen syntymistä ja palveluiden saatavuutta. Yritystoiminnan myönteinen kehitys osoittaa, että Muhos tarjoaa yrityksille kilpailukykyisen toimintaympäristön ja edellytyksiä pitkäjänteiselle toiminnalle. Kasvava yrityskanta vahvistaa paikallista elinkeinorakennetta sekä luo pohjaa kunnan taloudelliselle kehitykselle ja tuleville investoinneille.

Yritysten määrän ja yrityskannan kehityksen voidaan nähdä heijastavan alueen vetovoimaa ja elinkeinoelämän uusiutumiskykyä. Vuoden 2025 kehitys osoittaa Muhoksen elinvoiman vahvistuneen yritystoiminnan näkökulmasta tarkasteltuna.

Työllisyys

Vuoden 2025 tiedot osoittavat positiivista kehitystä Muhoksen työttömyystilanteessa. Pitkäaikaistyöttömien osuus työttömistä on laskenut (28,9 %) ja pitkäaikaistyöttömien osuus työvoimasta on pysynyt lähes samana (2,8 %). Työttömyysaste on noussut hieman (9,7 %), mikä viittaa heikompaan työllisyystilanteeseen.

Indikaattori	Alue	Sukupuoli	2023	2024	2025
Pitkäaikaistyöttömät, % työvoimasta info ind. 3562	Muhos	yhteensä	3,0	2,7	2,8
Työttömät, % työvoimasta info ind. 181			9,4	9,2	9,7

[Sotkanet](#) 8.5.2026

Pitkäaikaistyötön on työtön työnhakija, jonka työttömyys on kestänyt vähintään vuoden ilman keskeytystä. Työttömäksi lasketaan henkilö, joka ei ole työsuhteessa, ei ole päätoiminen opiskelija eikä toimi päätoimisesti yritystoiminnassa, mukaan lukien lomautetut työntekijät. Päätoimiset koululaiset ja opiskelijat eivät ole työttömiä (Sotkanet).

Vuosi 2025 poikkeaa monin tavoin aiemmasta, sillä 1.1.2025 alkaen valtion tuottamat TE-palvelut siirtyivät kokonaan kunnille. Toisin sanoen Muhoksen kunnankin työllisyyspalvelut aloittivat silloin toiminnan nykymuodossaan, osana Oulun seudun työllisyysaluetta.

Vuoden 2025 alusta alkaen vastuu palkkatuen myöntämisestä, maksamisesta ja rahoituksesta siirtyi myös osana suurta TE-palvelu-uudistusta kuntien muodostamille työllisyysalueille. Tämän lakimuutoksen myötä kunnat eivät pääsääntöisesti enää palkkaa uusia työntekijöitä palkkatuella itselleen, mikä näkyy myös Muhoksella. Vuonna 2025 on meillä vielä kuitenkin ollut 12 henkilöä palkkatukityössä. Muhoksen kunta mahdollisti yhä työkokeilun eri toimialoilla, kuntouttavan työtoiminnan sopimuksellakin oli kunnalla 1 henkilö. Velvoitetyöllistämisen laki päättyi 2.9.2024 alkaen, joten velvoitetyöllistettyjä ei enää ole.

Kesätyösetelit

Muhoksen kunta työllistää vuosittain 16-17-vuotiaita muhoslaisia nuoria kesätyöhön määrärahojen puitteissa. Muhoksen kunta tukee Pohjois-Pohjanmaalla toimivia yrityksiä/yhdistyksiä muhoslaisten nuorten työllistämässä.

Muhoksen kunta myönsi vuoden 2025 kesätyösetelin muhoslaisille vuonna 2008-2009 syntyneille nuorille, jotka eivät ole aiemmin kunnan kesätyövaihtoehtoa käyttäneet kesätyön hakemiseksi Pohjois-Pohjanmaalla toimivista yrityksistä/yhdistyksistä. Kesätyösetelin sai käyttää kesätyössä 1.5.-31.8.2025 välisenä aikana. Kesätyösetelillä pystyi työllistyä esimerkiksi yritykseen, yhdistykseen tai järjestöön. Työnantajalla pitää olla voimassa oleva y-tunnus.

Vaihtoehdot nuoren kesätyölle olivat:

1. Kunnan kesätyöjakso, 2 vk
2. Kesätyösetelin tuki yritykseen tai yhdistykseen työllistymiseksi. Nuorella tulee olla työpaikka tiedossa seteliä haettaessa.
3. Kesäyritystuki 4H-yrityksen perustamiseksi.

Muhoksen kunnan nuorten kesätyöpaikkoihin valittiin 68 nuorta, joista 61 lopulta tuli töihin ja kesätyöseteli myönnettiin 68 nuorelle, joista haettiin 62 ja lopulta käytettiin 36 kappaletta.

[Kesätyö Muhos](#)

3. Koulutus

Koulutustasomittain

[info ind. 180](#) Sukupuoli: Yhteensä

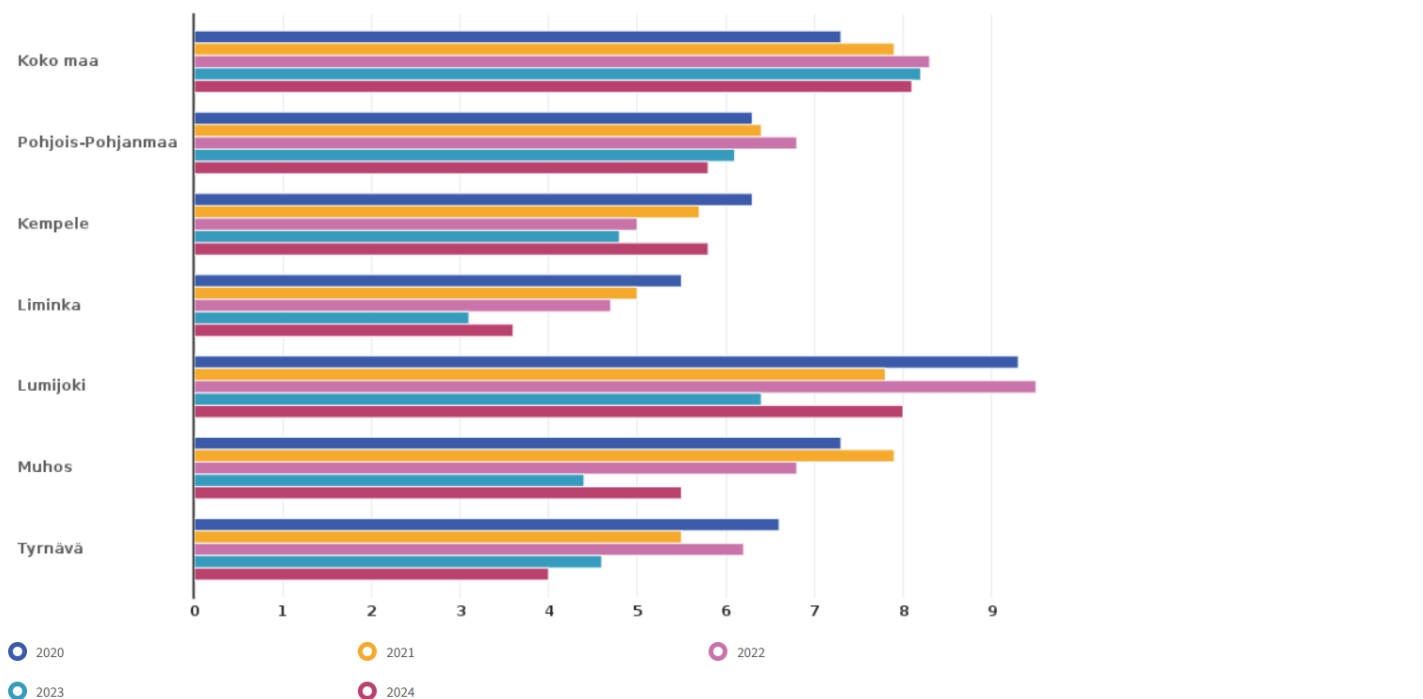

[Sotkanet](#) 25.9.2026. Perusasteen jälkeen suoritetun korkeimman koulutuksen keskimääräinen pituus henkeä kohti.

Pohjois-Pohjanmaan koulutustaso on myös noussut tasaisesti, ja vuonna 2024 se oli 402,8. Tämä tarkoittaa, että maakunnassa koulutustaso on korkeampi kuin koko maassa, mutta kasvu on ollut maltillista. Muhoksen koulutustaso on noussut tasaisesti (364,8 vuonna 2021 ja 381,5 vuonna 2024), mutta se on edelleen hieman alemmalla tasolla alueellisesti katsottuna.

Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

[info ind. 3219](#) Sukupuoli: Yhteensä

[Sotkanet 6.2.2026](#). Indikaattori mittaa 17–24-vuotiaiden osuuden, jotka ovat jääneet koulutuksen ulkopuolelle, eli eivät ole opiskelijoita tai heiltä puuttuu perusasteen jälkeinen tutkinto. Luku ilmoitetaan prosentteina vastaavanikäisestä väestöstä, ja väestötietona käytetään keskiväkilukua.

Pohjois-Pohjanmaalla koulutuksen ulkopuolelle jääneiden osuus on pysynyt melko vakaana, mutta on laskenut vuoden 2021 6,4 %:sta 5,8 %:iin vuonna 2024. Tämä viittaa siihen, että alueella on suhteellisesti vähemmän nuoria jäämässä koulutuksen ulkopuolelle verrattuna koko maahan. Muhoksella tilanne parani merkittävästi vuosien 2021–2023 aikana (7,3% -> 4,4%), mutta vuonna 2024 osuus oli hieman noussut (5,5%).

Jatkokoulutukseen sijoittuminen vuonna 2025

Muhoksella suurin osa peruskoulun päättävistä nuorista sijoittuu toiselle asteelle. Kunnassa on lukio, sekä kaksi ammatillista oppilaitosta, jotka tarjoavat vaihtoehtoja myös ilman opiskelupaikkaa jääneille tuva- ja telma -koulutuksissa.

Varsinainen haku 2025, kotikuntana Muhos, peruskoulun päättäneet 2025

Koulutus	Paikan vastaanottaneet
Lukio	72
Ammatillinen	48
Telma	1-4
Muu valmistava	10-15

Varsinainen haku 2025, hakukohteena Muhos, peruskoulun päättäneet 2025

Koulutus	Hakijamäärä	Paikan vastaanottaneet
Lukio	168	74 (+6 FF-nuorta)
Ammatillinen	291	72
Telma	36	21
Muu valmistava	54	18

[Vipunen- tilastot](#)

Muhoksella ammatilliset oppilaitokset tarjoavat vaihtoehtoisia polkuja toisen asteen koulutukseen.

Tuva

Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus (TUVA) alkoi 1.8.2022 ja yhdisti aiemmat perusopetuksen lisäopetuksen, lukioon valmistavan koulutuksen (LUVA) ja tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen (VALMA). TUVA on suunnattu oppijoille, joilla ei ole toisen asteen tutkintoa ja jotka tarvitsevat tukea siirtyäkseen lukiokoulutukseen tai ammatilliseen koulutukseen. Koulutuksen tavoitteena on kehittää opiskelijan opiskeluvalmiuksia, kuten kielen taitoa, opiskelutaitoja ja elämänhallintaa, sekä mahdollistaa perusopetuksen arvosanojen korottaminen ja lukiokoulutuksen tai ammatillisten opintojen suorittaminen. Koulutus on avoin sekä oppivelvollisille että aikuisille. TUVA-koulutus tarjoaa joustavan koulutuspolun oppivelvollisille (alle 18-vuotiaille), jotka ovat suorittaneet perusopetuksen. TUVA-koulutukseen voi siirtyä myös, jos nuori on keskeyttänyt aiemman koulutuksensa. Asuinkunta voi ohjata nuoren TUVA-koulutukseen, jos hänellä ei ole muuta koulutuspaikkaa.

[Opetushallitus](#)

Telma

Työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus (TELMA) on suunnattu erityistä tukea tarvitseville opiskelijoille, jotka eivät sairauden tai vamman vuoksi voi siirtyä tutkintotavoitteiseen koulutukseen. Koulutus on yksilöllisesti suunniteltu ja kestää 1-3 vuotta opiskelijan tarpeiden mukaan. TELMA:n tavoitteena on kehittää opiskelijan itsenäisyyttä, omatoimisuutta, työelämätaitoja ja kykyä toimia eri ympäristöissä. Opintopolku suunnitellaan yhdessä opiskelijan, huoltajan ja asiantuntijoiden kanssa. Koulutus toteutetaan moniammatillisessa yhteistyössä ja se on osa opiskelijan kokonaiskuntoutusta. Koulutukseen haetaan vaativan erityisen tuen kautta.

[Opetushallitus](#)

Äänestysaktiivisuus

Vuoden 2023 eduskuntavaalien äänestysaktiivisuus

Alue	Sukupuoli	2023
Koko maa	yhteensä	68,5
Pohjois-Pohjanmaa		67,4
Muhos		66,1

[Sotkanet](#) 7.4.2025

Pohjois-Pohjanmaalla ja Muhoksella äänestysaktiivisuuden ero on melko pieni, mutta Muhoksen hieman alhaisempi aktiviteetti voi johtua alueen pienemmästä koosta ja mahdollisista paikallisista haasteista. Yleisesti ottaen äänestysaktiivisuus Suomessa on korkea.

4. Kuntalaisten hyvinvointi

Lapset ja nuoret

Valtakunnallisia Move -mittauksia fyysisen toimintakyvyn seuraamiseksi on toteutettu jokaisessa Suomen koulussa kaikille 5. ja 8. luokkalaisille vuodesta 2016 alkaen. Järjestelmän keskeisenä tarkoituksena on kannustaa lapsia ja nuoria omatoimiseen fyysisestä toimintakyvystä huolehtimiseen. Move!-mittaustietoa hyödynnetään koulujen liikuntakasvatuksessa, oppilaiden laajoissa terveystarkastuksissa sekä tiedolla johtamisen työkaluna valtakunnallisesti ja alueellisesti. Mittaustuloksia ei käytetä oppilaan arvioinnin perusteena.

Move!-järjestelmässä mitataan:

- fyysisiä ominaisuuksia (kestävyys, nopeus, voima ja liikkuvuus)
- motorisia taitoja (tasapaino-, liikkumis- ja välineenkäsittelytaidot)
- havaintomotorisia taitoja

Mittaukset koostuvat kuudesta osiosta:

- 20 metrin viivajuoksu
- vauhditon 5-loikka
- heitto-kiinniottoyhdistelmä
- ylävartalon kohotus
- etunojapunnerrus
- liikkuvuus

Fyysisen toimintakyvyn kokonaistulos 2025: Muhos

Luokka	Pojat	Tytöt	Yhteensä
5. luokka	34.3%	27.7%	31.1%
8. luokka	54.8%	33.3%	44.3%
molemmat luokat	44.2%	30.4%	37.4%

Tulos ilmaisee prosenttiosuuden oppilaista, joiden fyysinen toimintakyky on mahdollisesti terveystä ja hyvinvointia kuluttavalla tai haittaavalla tasolla. Laskennassa on huomioitu kaikki fyysisen toimintakyvyn osa-alueet

Syksyn 2025 valtakunnallisessa Move!-tiedonkeruussa Muhoksen perusopetuksen 5.-luokkalaisia osallistui mittaukseen 138 (poikia 72, tyttöjä 66) ja 8.-luokkalaisia 151 (poikia 84 ja tyttöjä 67), yhteensä 289 oppilasta (poikia 156 ja tyttöjä 133).

Kokonaistulos: Osuus oppilaista, joiden fyysinen toimintakyky on mahdollisesti haitallisella tasolla									
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Yhteensä
☒ Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue	45,5 %	40,3 %	40,0 %	42,0 %	39,1 %	38,0 %	33,3 %	37,4 %	39,5 %
☒ Poika	49,5 %	43,5 %	41,5 %	44,0 %	46,7 %	36,2 %	40,8 %	44,2 %	43,3 %
5. luokka	53,6 %	46,6 %	31,7 %	39,4 %	41,3 %	27,0 %	45,2 %	34,3 %	40,1 %
8. luokka	45,5 %	39,7 %	49,3 %	50,0 %	54,5 %	47,2 %	34,5 %	54,8 %	47,0 %
☒ Tyttö	42,4 %	36,4 %	38,3 %	39,8 %	30,1 %	39,8 %	23,4 %	30,4 %	35,4 %
5. luokka	44,0 %	27,1 %	37,7 %	34,5 %	18,3 %	37,5 %	22,4 %	27,7 %	31,7 %
8. luokka	40,6 %	44,1 %	39,2 %	45,5 %	43,4 %	41,9 %	24,5 %	33,3 %	39,3 %
Yhteensä	45,5 %	40,3 %	40,0 %	42,0 %	39,1 %	38,0 %	33,3 %	37,4 %	39,5 %

[Vipunen](#) 10.9.2026

Syksyn 2025 valtakunnallisessa Move!-tiedonkeruussa raportoitiin yli 111 000 5.- ja 8.-luokkalaisten mittaustulokset. Mittausten perusteella lasten ja nuorten fyysisen toimintakyvyn myönteinen kehitys on jatkunut, erityisesti 5.-luokkalaisilla. Edelleen kuitenkin 37 prosentilla 5.- ja 8.-luokan oppilaista fyysinen toimintakyky on mahdollisesti terveystä ja hyvinvointia kuluttavalla tai haittaavalla tasolla (35 %:lla 5.-luokkalaisista, 40 %:lla 8.-luokkalaisista). Vielä kolme vuotta sitten vastaava keskiarvo oli noin 40 prosenttia.

Maaseutumaaisissa kunnissa noin 42 prosentilla 5.-luokkalaisista ja 46 prosentilla 8.-luokkalaisista oppilaista fyysinen toimintakyky on mahdollisesti terveystä ja hyvinvointia kuluttavalla tai haittaavalla tasolla. Kaupunkimaaisissa kunnissa vastaavat osuudet olivat 33 prosenttia ja 38 prosenttia. Erot maaseudun ja kaupunkien välillä ovat pysyneet samansuuntaisina koko noin kymmenvuotisen Move!-mittaushistorian ajan.

Myös hyvinvointialueiden välillä näkyy selkeitä eroja lasten ja nuorten toimintakyvyssä. Oppilaiden osuus, joiden fyysinen toimintakyky on mahdollisesti terveystä ja hyvinvointia kuluttavalla tai haittaavalla tasolla, vaihtelee hyvinvointialueittain 33–43 prosentin välillä. Pienimpiä osuudet ovat Helsingin kaupungissa (33 %) sekä Pohjois-Pohjanmaan (33,9 %) ja Itä- ja Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueilla (32,6 ja 33,3 %). Suurimmat osuudet ovat Lapin (42,7 %), Kainuun (43,2 %) ja Satakunnan hyvinvointialueilla (42,6 %).

[Kuntakohtaiset tulokset Move!](#)

Kokee terveydentilansa keskinäiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Alue	Sukupuoli	2023
Koko maa	yhteensä	26,6
Kempele		24,6
Liminka		19,7
Lumijoki		27,4
Muhos		26,7
Tyrnävä		25,1

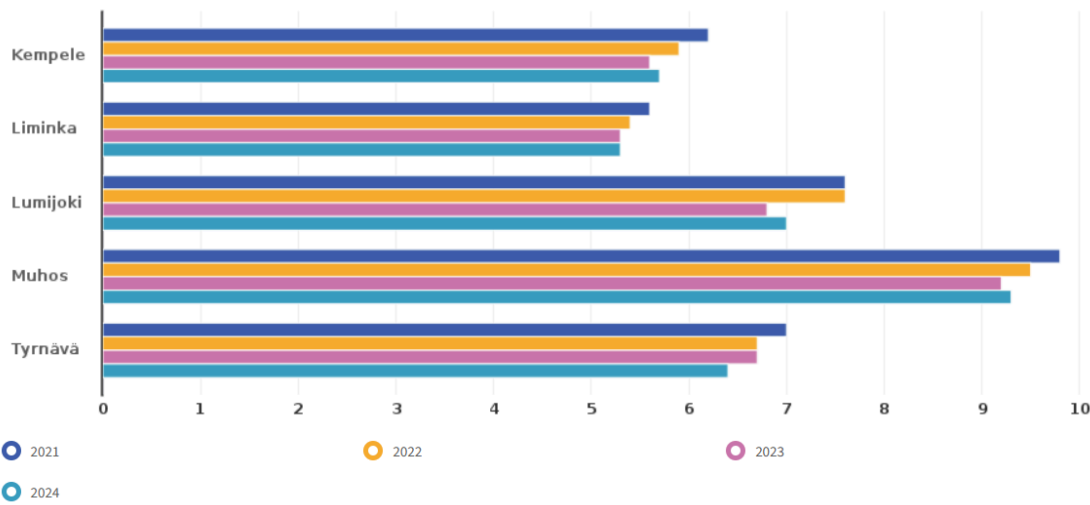
Muhoksen luku (26,7 %) on lähes identtinen koko maan keskiarvon (26,6 %) kanssa. Tämä tarkoittaa, että Muhoksella nuorten kokema terveydentila on keskimääräinen verrattuna koko maahan, mutta lähes neljäsosa nuorista kokee terveysongelmia tai epävarmuutta terveydestään. Päivitystiheys kahden vuoden välein.

Indikaattorista "Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista" [id:286] ei ole tietoja vuodelta/vuosilta 2022, 2024.

Työikäiset

Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

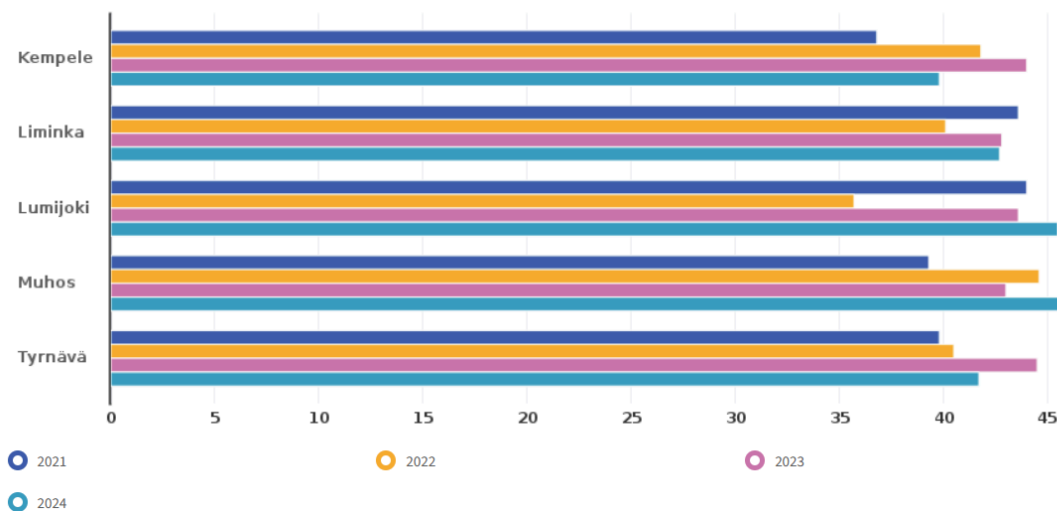
info ind. 306 Sukupuoli: Yhteensä

Työkyvyttömyyseläkettä saaneiden osuus on hieman laskenut 9,5 %:sta 9,2 %:iin vuosien 2022 ja 2023 välillä, mutta vuonna 2024 on noussut hieman 9,3%, joka on edelleen korkeampi verrattuna useimpiin muihin alueisiin. Vaikka muutos on pieni, se osoittaa parannuksia työkyvyttömyyden ehkäisyssä. Kuitenkin Muhos erottuu edelleen korkeammalla prosentilla, mikä voi viitata alueen haasteisiin työkyvyttömyyden suhteen.

Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneet 25 - 64-vuotiaat / 1 000 vastaavan ikäistä

info ind. 2345 Sukupuoli: Yhteensä

Sotkanet 20.3.2026

Muhos erottuu korkealla mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneiden määrällä vuonna 2022 ja 2024 välillä verrattuna muihin alueisiin. Vaikka Muhoksen luku laskee hieman vuodesta 2022 (44,6) vuoteen 2023 (43,0), se nousee jälleen vuonna 2024 (46,8), ollen korkein alueista. Tämä voi viitata siihen, että Muhoksella on erityinen tarve mielenterveyspalveluille tai että alueella mielenterveyden ongelmat ovat näkyvämpiä.

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Alue	Sukupuoli	2022	2023	2024
Koko maa	yhteensä	2,5	2,4	2,4
Kempele		0,7	0,6	0,6
Liminka		0,5	0,4	0,4
Muhos		1,5	1,3	1,3
Tyrnävä		0,5	0,7	0,5

Sotkanet 29.5.2026

Muhoksella toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneiden osuus on edelleen 1,3 % vuonna 2024, mikä on merkittävästi korkea alueellisesti mutta edelleen alle koko maan keskiarvon (2,4 %). Muhoksella on jonkin verran enemmän pitkäaikaisia toimeentulotuen saajia verrattuna muihin alueisiin, mutta tilanne on silti kohtuullinen verrattuna valtakunnalliseen tilanteeseen.

Erityiskorvattaviin lääkkeisiin oikeutettuja 25 - 64-vuotiaita, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Alue	Sukupuoli	2023	2024
Koko maa	yhteensä	21,1	21,3
Pohjois-Pohjanmaa		24,8	24,9
Kempele		23,6	23,7
Liminka		23,2	23,8
Lumijoki		21,6	22,4
Muhos		26,6	27,0
Tyrnävä		25,7	26,0

Sotkanet 7.4.2025. [Indikaattori](#) mittaa erityiskorvattaviin lääkkeisiin oikeutettujen osuuden 25–64-vuotiaista prosentteina vastaavanikäisestä väestöstä. Oikeus erityiskorvaukseen myönnetään vakavan ja pitkäaikaisen sairauden vuoksi, ja sen saamiseksi tarvitaan erikoislääkärin lausunto.

Muhoksella erityiskorvattaviin lääkkeisiin oikeutettujen osuus on korkeampi kuin muilla alueilla ja se on noussut hieman vuoden 2023 (26,6 %) ja 2024 (27,0 %) välillä. Tämä korkeampi osuus voisi viitata paikallisiin terveyshaasteisiin tai sairastavuustekijöihin.

Ikäihmiset

Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot 65 vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavan ikäistä

Alue	Sukupuoli	2022	2023	2024
Koko maa	yhteensä	351,8	329,3	326,8
Kempele		212,0	173,1	218,8
Liminka		445,0	511,9	437,6
Lumijoki		283,1	100,5	248,1
Muhos		599,4	543,2	500,4
Tyrnävä		393,2	291,1	332,0

[Sotkanet](#) 8.5.2025

Muhoksella kaatumisiin ja putoamisiin liittyvien hoitojaksojen määrä on 500,4 / 10 000 vuonna 2024, mikä on edelleen hyvin korkea luku verrattuna koko maan keskiarvoon. Luku on hieman laskenut vuodesta 2022 (599,4 / 10 000), mutta tilanne on silti huolestuttava.

Erityiskorvattaviin lääkkeisiin oikeutettuja 65 vuotta täyttäneitä, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Alue	Sukupuoli	2023	2024
Koko maa	yhteensä	60,6	60,6
Pohjois-Pohjanmaa		66,2	65,9
Kempele		64,5	64,4
Liminka		66,8	67,5
Lumijoki		62,4	61,1
Muhos		68,5	68,0
Tyrnävä		67,8	67,5

Sotkanet 7.4.2025. [Indikaattori](#) mittaa erityiskorvattaviin lääkkeisiin oikeutettujen osuuden prosentteina vastaavanikäisestä väestöstä. Oikeus erityiskorvaukseen myönnetään vakavan ja pitkäaikaisen sairauden vuoksi, ja hakemus edellyttää erikoislääkärin lausuntoa. Väestötietona käytetään keskiväkilukua, ja väestösuhteutuksessa on käytetty Kelan vakuutettua väestöä. Yksi henkilö voi olla oikeutettu useampaan korvaukseen.

Muhoksella erityiskorvattaviin lääkkeisiin oikeutettujen osuus 65 vuotta täyttäneistä on edelleen korkea, vaikka se on hieman laskenut vuoden 2023 (68,5 %) ja 2024 (68,0 %) välillä. Vaikka osuus on laskenut hieman, se pysyy silti alueen korkeimpana. Kyse voi olla esimerkiksi väestörakenteen, terveyshaasteiden tai sairastavuuden tekijöistä.

5. Turvallisuus

Liikenneturvallisuus

Toimintaa Muhoksella vuonna 2025

- Liikenneturvallisuustyöryhmän kokous 26.2.2025.
- Liikenneturvan materiaaleja hyödynnetty varhaiskasvatuksessa
- Heijastimia jaettu perhetapahtumissa
- Punainen liitu- tilaisuus 23.4. yhdessä Utajärven ja Vaalan kanssa
- Varhaistuneet ajokortit yleistyneet
- Käyty läpi kunnan onnettomuuskehitystä yhdessä työryhmän kanssa
- Liikenneturvallisuustyöryhmän kokous 17.9.2025.
- OSAolla järjestetty Hyvis pysäkki välitunneilla, jossa teemana ollut liikenneturvallisuus
- Rataratsia järjestetty junaradan ylittämisen hillitsemiseksi
- Turvallisuuspäivä ja poliisipartion vierailu Luovilla
- Luovilla hyödynnetty liikenneturvallisuusasiaa kuukausittain
- Heijastinliivejä toimitettu varhaiskasvatukselle

Poliisin tietoon tulleet eräät liikenne rikokset / 1 000 asukasta

Liikenne rikoksiin on laskettu törkeä liikenneturvallisuuden vaarantaminen, rattijuopumus, törkeä rattijuopumus, vesi-, ilma- tai junaliikennejuopumus, kulkuneuvon luovuttaminen juopuneelle, liikennejuopumus moottorittomalla ajoneuvolla sekä kulkuneuvon kuljettaminen oikeudetta. Väestötieto perustuu vuoden viimeisen päivän tietoihin, ja rikokset kirjataan tekopaikan mukaan.

Alue	Sukupuoli	2022	2023	2024
Koko maa	yhteensä	8,0	7,7	7,5
Kempele		5,1	5,2	6,1
Liminka		10,4	8,5	10,4
Lumijoki		3,0		5,0
Muhos		8,3	8,6	10,4
Tyrnävä		4,9	4,6	4,0

[Sotkanet](#) 8.6.2026

Muhoksella liikenne rikosten määrä on kasvanut selvästi, se on noussut selkeästi yli koko maan keskimääräiseen tasoon nähden (7,5 vuonna 2024).

Poliisin tietoon tulleet liikenneturvallisuuden vaarantamiset ja liikenneriikkomukset / 1 000 asukasta

Väestötietona käytetään vuoden viimeisen päivän tietoa. Rikokset kirjataan tekopaikan mukaan.

Alue	Sukupuoli	2022	2023	2024
Koko maa	yhteensä	14,7	14,7	14,8
Kempele		14,2	11,7	12,4
Liminka		41,5	44,9	50,0
Lumijoki		12,1	7,4	12,5
Muhos		15,8	16,8	20,7
Tyrnävä		15,7	15,3	21,5

[Sotkanet](#) 8.6.2026

Muhoksella luku on noussut (16,8-> 20,7), mikä saattaa liittyä mm. liikenteen lisääntymiseen alueella. Muhoksen liikenneriikkomusten määrään voivat vaikuttaa myös alueen liikenneolosuhteet. Valtatie 22 ja tie 8300 kulkevat pitkälle Muhoksen rajoilla, ja molemmat ovat vilkasliikenteisiä väyliä. Näiden teiden liikenteen määrä voi osaltaan selittää liikenneriikosten tilaston pienen nousun, sillä vilkkaasti liikennöidyillä alueilla on usein enemmän riskejä ja onnettomuuksia.

Päihteet ja ympäristö

Poliisin tietoon tulleet omaisuusrikokset / 1 000 asukasta

Indikaattori kertoo poliisin tietoon tulleiden omaisuusrikosten määrän tuhatta asukasta kohti. Väestötieto perustuu vuoden viimeisen päivän tietoihin. Mukana ovat rikosilmoitukset, rangaistusvaatimusilmoitukset ja rikesakot. Suuri osa rikoksista jää poliisilta huomaamatta, ja rikokset kirjataan tekopaikan mukaan. Omaisuusrikoksiin kuuluvat muun muassa varkaudet, ryöstöt, petokset ja maksuvälinepetokset.

Alue	Sukupuoli	2022	2023	2024
Koko maa	yhteensä	41,2	42,9	45,3
Kempele		20,5	19,2	19,7
Liminka		14,8	14,1	14,2
Lumijoki		21,6	9,8	21,4
Muhos		23,9	25,5	29,7
Tyrnävä		6,4	8,1	12,2

[Sotkanet](#) 8.6.2026

Muhoksella omaisuusrikosten määrä on noussut, mikä voi liittyä alueen liikenteellisiin erityispiirteisiin, taloudellisiin tekijöihin tai rikollisuuden lisääntyneeseen valvontaan. Vaikka luku on pienempi kuin koko maan keskiarvo, nousu on silti huomionarvoinen.

Päihtyneiden säilöönotot / 1 000 asukasta

Alue	Sukupuoli	2022	2023	2024
Koko maa	yhteensä	7,6	7,7	7,9
Kempele		2,6	2,3	2,8
Liminka		1,8	1,7	2,8
Lumijoki				
Muhos		3,5	4,5	3,8
Tyrnävä		1,2	0,8	0,9

Sotkanet 8.6.2026

Muhoksella päihtyneiden säilöönottojen määrä on selvästi noussut vuonna 2023, mikä voi viitata joko lisääntyneeseen päihteiden käyttöön tai muutoksiin poliisin toiminnassa. Vuonna 2024 luku on ollut laskusuunnassa (3,8).

Päihteiden vaikutuksen alaisena tehdyistä rikoksista syylliseksi epäillyt / 1 000 asukasta

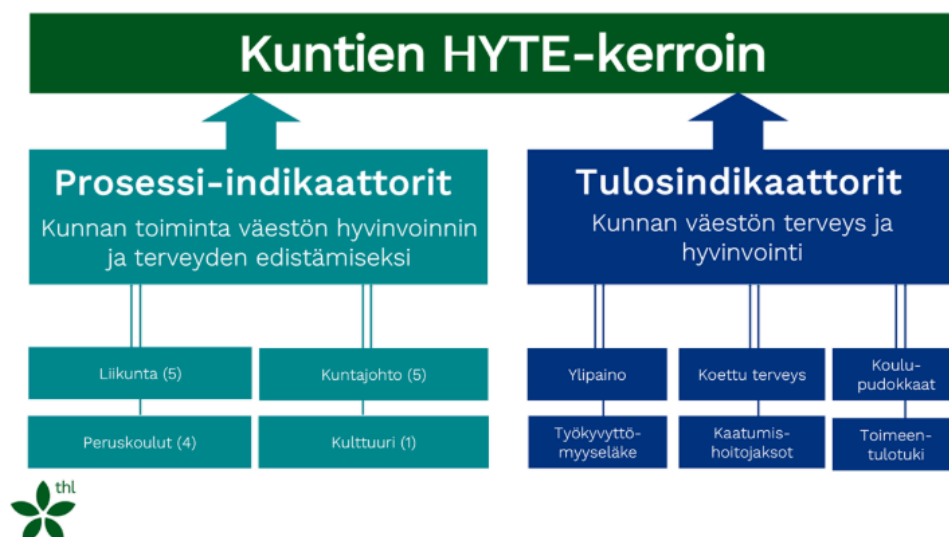
Alue	Sukupuoli	2022	2023	2024
Koko maa	yhteensä	11,3	11,2	10,4
Kempele		4,6	5,6	4,7
Liminka		8,5	5,1	6,7
Lumijoki		7,0		3,0
Muhos		22,5	8,8	16,7
Tyrnävä		3,2	4,0	4,5

Sotkanet 8.6.2026

Muhoksella päihteiden vaikutuksen alaisena tehdyistä rikoksista epäiltyjen määrä on laskenut merkittävästi vuonna 2022 ja 2023 välillä (22,5:stä 8,8:aan / 1 000 asukasta). Tämä on erittäin huomattava muutos, ja se voi viitata siihen, että alueella on toteutettu tehokkaita toimenpiteitä. Vuonna 2024 suunta on ollut taas noususuunnassa (16,7).

6. Hyte-kerroin

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa eli [HYTE-kerroin](#) on kannustin, joka tarkoittaa, että kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. Tällä halutaan varmistaa kuntien aktiivinen toiminta asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi myös sote-uudistuksen jälkeen.

Hyte-kerroin 0-100

2024	2025	2023		
Muhos		53	60	71

[Sotkanet](#) 7.1.2026

Hyte-kerroin mittaa alueen hyvinvointia ja terveyserojen tilaa ja arvot vaihtelevat 0-100 välillä. Korkeampi luku viittaa parempaan hyvinvointiin ja pienempiin terveyseroihin alueella. Muhoksella on ollut selvä parannus hyvinvointi- ja terveyserojen kertoimessa vuosina 2023–2025.

Hyte-kerroin euroa/asukas

2024	2025	2023		
Muhos		15,1	18,6	21,8

[Sotkanet](#) 7.1.2026

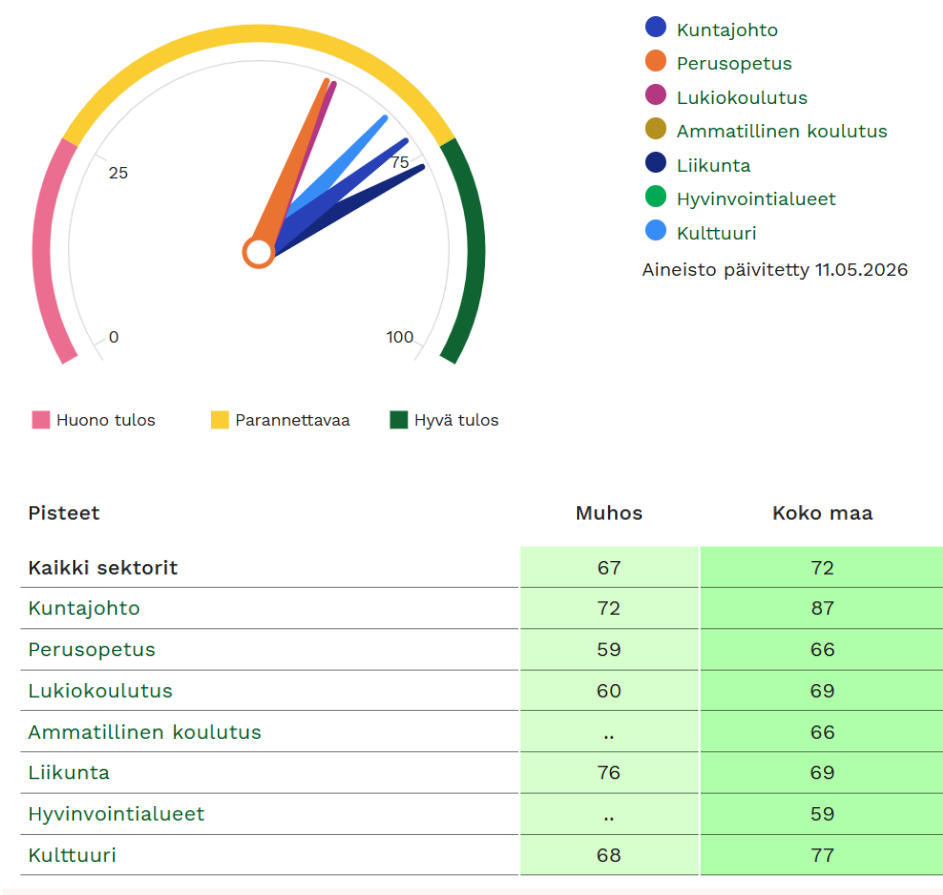
Muhoksen HYTE-kerroin nousi vuonna 2025:een 21,8:aan, mikä viittaa siihen, että kunta on parantanut hyvinvointityönsä laatua ja vaikuttavuutta. HYTE-kerroin määrittää kuntien ja hyvinvointialueiden saaman valtion rahoituksen osittain sen perusteella, kuinka tehokkaasti ne edistävät asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä. Nouseva kerroin tarkoittaa, että Muhos on onnistunut parantamaan hyvinvointityötään.

TEA-viisari

Teaviisarin tulokset ovat suhteessa hyte-kertoimeen indikaattoreilla. Kunnan hyte-työn edistämisen taso, joka ilmenee TEAviisarin kautta, vaikuttaa siis siihen, kuinka suuri osa valtionosuudesta kunnalle myönnetään. TEA-termi tarkoittaa yhteisön terveydenedistämiseksi ja Teaviisari mittaa

organisaatioiden kykyä integroida terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen osaksi perustoimintaansa. Mittaamisen tavoitteena on arvioida, miten organisaation toimet vaikuttavat kuntalaisten terveyteen ja hyvinvointiin Teaviisari.

Kaikki sektorit : Muhos 2025

Teaviisari Muhos

Taulukossa on vertailtu Muhoksen kunnan ja koko Suomen tasolla eri sektorien toimintaa ja suorituskkyä. Pisteet kertovat siitä, kuinka hyvin kukin alue tai sektori on onnistunut eri arviointikriteereissä verrattuna koko maan keskiarvoon. Muhos pärjää erityisesti liikunnassa ja kulttuurissa, joissa se ylittää koko maan keskiarvon. Tämä kertoo, että Muhoksella on panostettu hyvinvointiin ja kulttuuripalveluihin. Muhoksella on hyvät liikuntapalvelut, kuten uimahalli, kuntosalit, ulkoliikuntapaikat ja myös aktiviteettien järjestämisessä on panostettu erityisesti kuntalaisten hyvinvointiin. Kuntajohto ja perusopetus saavat matalampia pisteitä, mikä viittaa siihen, että näillä sektoreilla voisi olla kehittämisen varaa.

Vahvuudet

- Liikunnan osalta ollaan yleisesti ottaen yli maan keskiarvon, jolla on suuri merkitys hytekertoimeen

Kehitettävää

- Kunta raportoi vuosittain valtuustoolle hyvinvointiraportin muodossa, joka on sähköisessä järjestelmässä
- Kunta kehittää osallisuustoimia
- Kunta madaltaa kulttuuriin osallistumisen kynnystä
- Johtoryhmä seuraa väestöryhmien välisiä terveyseroja, kuntalaisten elämän hallintaa, elintapoja ja terveydentilaa

1 Indikaattorien ja muun tiedon osoittama hyvinvointi

2 Hyvinvointisuunnitelman 2025 - 2029 painopisteet ja tavoitteet

Hyvinvointi- ja vapaa-ajan painopiste vuonna 2025 oli edelleen henkilöstön jaksaminen, työhyvinvoinnin ja työssäjaksamisen edistäminen. Muut keskeiset painopisteet olivat uuden palvelutuotanto-organisaation yhteistyön kehittäminen sekä kunnille jääneisiin tehtäviin vastaaminen eli palvelutuotannon ja yhteistyön kehittäminen koko kunnassa. Hyvinvointi- ja vapaa-aikapuolen korostuminen kunnan hyvinvoinnissa ja sen kehittämisessä.

Hyvinvointisuunnitelma

2025-2029	Painopiste	Toimenpide	Arviointi	
Kaikki kuntalaiset	- Hyvinvoinnin eri osa-alueiden tukeminen ja tiedon lisääminen - Yhteisöllisyyden tukeminen - Osallisuuden tukeminen	- Tapahtumayhteistyö - Vuosittaisen kunnan hyvinvointiviikon toteuttaminen - Tuetaan järjestöjen toiminnan toteutumista - Osallistava budjetointi - Kuntalaisfoorumit - Viestintä (some, Tervareitti, Kotipitäjä, Kultsi)	- Kuntalaiskysely - Avustushaun lkm - Vuosittainen raportointi osallistavan budjetoinnista - Raportointi kuntalaiskyselyn tuloksista	
Perheet	Perheiden tukeminen ja yhteistyö	- Koulujen vanhempainillat lisäävät elämänhallintaa. - OKM:n avustus perheiden liikuntaneuvonnan kehittämiseen	- Kyselyjen toteuttaminen vanhemmille - RE-AIM-malli tai muu rahoittajan määrittelen kriteeristö	
Lapset / varhaiskasvatus	- Kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamassa kokonaisuudessa painottuu pedagogiikka. - Varhaiskasvatus tukee lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista sekä edistää hänen hyvinvointiaan. - Jokaisella alle kouluikäisellä lapsella on oikeus saada varhaiskasvatusta. - Laadukkaan esiopetuksen toteuttaminen.	- Turvataan, että kunnassa on riittävästi varhaiskasvatuspaikkoja päiväkodeissa ja perhepäivähoidossa. - Kunnassa tarjotaan avoimen varhaiskasvatuksen kerhotoimintaa yli 2 v. - Kunnassa on mahdollisuus yksityisen varhaiskasvatuksen palveluseteliin Muhoksen kunnan alueella. - Huolehditaan riittävästä resurssoinnista osaavaan ja kelpoiseen henkilöstöön.	Palvelusetelien lkm	
AP- ja IP-toiminta	- Lapsen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin ja terveyden tukeminen - Perheiden arjen tukeminen	- AP/ IP toiminnan jatkuvuuden turvaaminen ja riittävä resurssointi sekä esihenkilön riittävä aika toiminnan kehittämiseen. - Kesäiipparitoiminnan mahdollisuuksien kartoittaminen -Lapset yksin kesäaikana ja vanhemmilla hankalaa sovittaa lomat sekä työelämä koulujen loma-aikoina. - Toiminnalla pyritään vähentämään lasten yksinoloa ja helpottamaan perheen ja työelämän yhteensovittamista.	- Kerätään palautetta - Tarvekysely toiminnan kehittämiseksi - Kysely muhoslaisille perheille syksyllä	

Alakoulut	• Lasten ja nuorten hyvinvoinnin vahvistaminen terveyskasvatuksen kautta • Psyykkisen hyvinvoinnin tukeminen ennaltaehkäisevällä toiminnalla • Lasten ja nuorten fyysisen toimintakyvyn vahvistaminen • Osallisuuden tukeminen	• Oppitunneilla teemoina terveelliset elämäntavat, unen merkitys, hygienian ylläpito, digiterveys sekä mielen hyvinvoinnin tukeminen • Työpajoja ravitsemuksesta • Tunnetaitojen ja stressinhallinnan harjoitukset (Friends, Lion Quest, Tunneja turvataitokasvatus) • Kiva koulu-ohjelma kiusaamisen ehkäisyyn • Liikunnalliset välitunnit • Liikuntahaasteet osaksi koulupäiviä • Lasten ja nuorten osallistaminen tilojen ja viihtyvyyden suunnitteluun • Oppilaskummi ja vertaisryhmätoiminnan kehittäminen • Perheiden tukeminen ja terveyskasvatuksen lisääminen erityisesti	• ”Hyvinvointilaatikko” ta muu palautejärjestelmä oppilaiden käyttöön • Koulun omat kyselyt • Move! mittaus • THL:n valtakunnalliset terveyskyselyt • Kerätään palautetta	
Yläkoulu	• Lasten ja nuorten hyvinvoinnin vahvistaminen terveyskasvatuksen kautta • Lasten ja nuorten fyysisen toimintakyvyn vahvistaminen • Osallisuuden tukeminen	• Määräaikaistarkastukset • Välituntiliikunta ja erilaiset tapahtumat ja aktiviteetit koululla. • Lasten ja nuorten osallistaminen koulun toiminnan suunnitteluun. • Nuorisovaltuuston ja oppilaskunnan osallistaminen edistämällä ajatusta jonkin ryhmän (koulun oppilaat/nuoret yleensä) edustamisesta. • Koulunuorisotyöhankkeen kartoittaminen	• Koulun omat kyselyt • Move! mittaus • THL:n valtakunnalliset terveyskyselyt • Kerätään palautetta	

Lukio	- Nuorten hyvinvoinnin vahvistaminen - Nuorten fyysisen toimintakyvyn vahvistaminen - Psyykkisen hyvinvoinnin tukeminen ennaltaehkäisevällä toiminnalla - Osallisuuden tukeminen	- School to belong –toiminta yksinäisyyden vähentämiseksi - Hyvinvoinnin vuosikello - Lukiassa hyvinvointitutorit - Liikkuva opiskelu -toiminta - Liikuntaan kannustaminen hyppytunneilla ja välitunneilla (esim. pingis, biljardi, koris). - Jännitän/stressinpoisto -ryhmä - Hyvinvointipysäkki -toiminta - Ykkösillä huoliseulat ja sen jälkeen ryhmänohjaaja jututtaa oman ryhmänsä jokaisen opiskelijan, samoin opo jokaisen lukiolaisen. - Ykkösten tutustumisiltapäivä ja ryhmäytymistapahtumat - Koko koulun yhteisölliset teemapäivät ja retket - Opiskelijakunnan hallituksen kanssa teemat mm. energiajuomien, kouluaikana kiellettyjen nikotiinipussien käytön ja vapetuksen vähentämiseksi. - Rakennuksessa ja pedagogiassa esteettömyyden varmistaminen. - Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman toimenpiteet	- Koulun omat kyselyt - THL:n valtakunnalliset terveystieteelliset kyselyt - Kerätään palautetta	
Työikäiset - Työllisyyspalvelut	- Työikäisten työkyvyn ylläpitäminen - Kohti työ- ja toimintakykyä	- Taataan omaehtoisia liikuntamahdollisuuksia työikäisille - Työttömien kuntosali- ja uintivuoron jatkaminen - Liikuntaneuvonnan palvelupolku - Maksuttomien aktiviteettien tarjoaminen yhteistyössä kunnassa toimivien tahojen kanssa. - Sosiaalisen kuntoutuksen hanketoiminnan kartoittaminen - Sidosryhmäyhteistyön tehostaminen	- Kerätään palautetta - Kyselyt - Liikuntaneuvonnan vaikutusten arvioinnin mittarit	

Oulujoki-opisto	- Vapaan sivistystyön ja taiteen perusopetuksen opetuksen palvelujen tuottaminen nykyisellä tasolla - Elinikäisen oppimisen tukena - Kansalaisopistopalvelujen toteuttaminen osana kunnan veto- ja pitovoimaa.	- Laajan kurssi- ja opetuskattauksen tarjoaminen myös tulevinä vuosina. - Tuottaa kursseja joiden opinnoista saatavat opintopisteet käyvät myös jatko-opinnoissa - Tavoitteena kohdentaa kursseja erityisryhmille, kuten miehet ja työikäiset - Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman laatiminen ja käyttöönotto. - Osaamisperusteisten kurssien käyttöönotto asteittain. - Viestinnän ja markkinoinnin kehittäminen monikanavaiseksi, saavuttavaksi ja vaikuttavaksi.	- Kurssien lkm - Osallistujien lkm	
Liikuntapalvelut	- Soveltava liikunta - Aktivoidaan liian vähän liikkuvia kuntalaisia - Hyvinvoivat liikuntaseurat	- Yhteistyöverkoston rakentaminen soveltavan liikuntaan - Saavutettavat ja laadukkaat ulkoliikuntapaikat - Ryhmäliikuntamahdollisuuksien lisääminen - Liikuntakalentereiden ylläpito - Senioripassin jatkaminen - Liikuntaneuvontapalvelut - Liikkumisohjelman laatiminen - Vahvistetaan yhteistyötä seurojen ja paikallisten toimijoiden kanssa	- Kävijät lkm - Kyselyt ja palautteet	

Kulttuuripalvelut	• Kulttuuripalveluiden toteuttaminen yhdenvertaisesti kaikille kohderyhmille. • Kulttuurihyvinvointityön edistäminen erityisesti osallisuuden ja paikallisidentiteetin kautta. • Kulttuuriperintötyön ylläpito ja vahvistaminen sekä vastuu kunnan kulttuurikasvatustyöstä yhdessä oppilaitosten kanssa. • Kulttuuripalveluiden toteuttaminen osana kunnan veto- ja pitovoimaa. Toiminnan perustaminen kestävän kehityksen arvoille. • Tapahtumien konsepteja kehitetään vastaamaan ajan ja ihmisten tarpeita.	• Tuotetaan tapahtumia kaiken ikäisille Kulttuurityön toteuttaminen yhteistyössä muiden paikallisten toimijoiden kanssa. • Kulttuuriperintötyötä tehdään yhteistyössä muiden paikallisten toimijoiden kanssa. • Kulttuurikasvatussuunnitelman päivittäminen. Alueellinen kulttuurityö	• Kävijät lkm • Kyselyt ja palautteet	
Nuoret/ vapaa-aika	• Nuorten mielenterveyteen liittyvien haasteiden tunnistaminen ja ennaltaehkäisevätyö	• Koulunuorisotyön kehittäminen ja resurssointi • Mukava- Muhoksen harrastamisen malli jatkuu 1.9.2025 • Yhteistyön tehostaminen päihdetyössä • Järjestö- ja hankeyhteistyön tehostaminen nuorisopalveluissa • Nuorisotoimen toiminnan ja näkyvyyden/saavutettavuuden lisääminen kunnassa, nuoret enemmän osalliseksi toimintaa ja suunnittelua. • Somenäkyvyyden tehostaminen	• Hankeraportointi • Tarveselvitykset/kysely • Seuraajamäärät	

Ikäihmiset - Vanhus- ja vammaisneuvosto	• Toimintakyvyn ylläpitäminen	• Esteettömyyden huomioiminen arjessa • Elintapaohjausta viestinnän ja tapahtumien kautta • Sidosryhmäyhteistyö viestinnän tehostaminen • Liikuntaneuvonnan palvelupolku • Yhteistyö hankkeiden kanssa esim. Löydetään yhdessä! - hanke • Vanhusten viikko	• Esteettömyyskartoitus • Toimenpiteiden seuranta. • Kävijä lkm	
Tekniset palvelut	• Asumisen palvelujen kunnossapito • Toimivat leikkipuistot • Turvallinen liikkuminen	• Esteettömyyskartoitus • Kävelyn ja pyöräilyn väylien rakentaminen hoito ja kunnossapito • Leikkipuistojen uusiminen ja kehittäminen. • Peruskorjausohjelman mukainen toiminta; Katujen peruskorjaus • Kirkonkylän alakoulun liikuntasalin rakentaminen • Kirkkosaaren uuden asuinalueen rakentaminen	• Toimenpiteiden seuranta	

3 Strategian painopisteet ja linjaukset

"Kasvua ja hyvinvointia kaupungin kupeessa – luonnollisesti Muhoksella"

Muhoksen kuntastrategia 2022–2025 on koko valtuustokauden kattava suunnitelma, joka ohjaa kunnan päätöksentekoa, suunnittelua ja kehitystyötä. Kuntastrategia ohjaa myös kunnan talouden suunnittelua. Talouden tasapainotus on käynnissä yhtäaikaaisesti kuntastrategian kanssa ja se on osaltaan ohjannut myös strategian laatimista kestävän kuntatalouden suuntaan. Muhoksen kuntastrategia on laadittu elojoulukuussa vuonna 2021. Strategian lähtökohdat perustuvat sen hetkisiin käsityksiin kunnan toimintaympäristöstä ja tulevaisuuden näkemyksistä. Kuntastrategia on päivitetty viimeksi vuonna 2022.

Investointien, yritystoiminnan ja työpaikkojen lisääminen on keskeistä alueen kehitykselle. Monipuolinen asuntotarjonta ja yritys ympäristön kehittäminen tukevat alueen vetovoimaa. Kunnan mielikuvaa pyritään vahvistamaan erilaisten toimenpiteiden avulla. Monipuolinen koulutustarjonta edistää toimintaympäristön kehitystä ja tukee alueen elinvoimaa. Omaleimainen työllistämismalli ja aktiiviset, osallistuvat kuntalaiset luovat yhteisöllisyyttä. Laadukkaat palvelut mitoitetaan vastaamaan todellisia palvelutarpeita. Järjestö- ja sidosryhmäyhteistyö on jatkuvassa kehityksessä.

Lapsiperheiden arjen tukemiseen panostetaan erityisesti. Kunnalla on aktiivinen rooli ylikunnallisten palvelujen järjestämisessä, ja työelämän laatuun kiinnitetään huomiota. Talouden tasapainottaminen on tärkeä osa kestävästä kehitystä. Palveluiden onnistunut siirtäminen hyvinvointialueelle tukee tulevaisuuden kunnallista kehitystä. Palveluiden vaikuttavuutta pyritään jatkuvasti kehittämään. Kunnasta rakennetaan veto- ja pitovoimainen työnantaja, ja palveluita sähköistetään entistä enemmän.

Muhoksen kunnan kuntastrategia 2022–2025 [Päivitetty kuntastrategia](#)

4 Hyvinvoinnin edistämisen erillisohjelmat ja -suunnitelmat

Kaikki kuntalaiset

- Kuntastrategia <https://muhos.fi/muhoksen-kunta/talous-ja-strategiat/kuntastrategia/>
- Elinvoimaohjelma <https://muhos.fi/muhoksen-kunta/talous-ja-strategiat/saannot-ja-ohjeet/>
- Maapoliittinen ohjelma <https://muhos.fi/muhoksen-kunta/talous-ja-strategiat/saannot-ja-ohjeet/>
- Tarkastuslautakunnan arviointikertomus 2021 <https://muhos.fi/wp-content/uploads/2022/06/Arviointikertomus-2021-Muhoksen-kunta.pdf>
- Muhoksen laaja hyvinvointikertomus 2021–2025 <https://muhos01.oncloudos.com/kokous/20221941-3-1.PDF>
- Osallisuussuunnitelma <https://muhos.fi/muhoksen-kunta/talous-ja-strategiat/saannot-ja-ohjeet/>
- Muhoksen kunnan kulttuuri-ohjelma 2021–2025 <https://muhos.fi/kulttuuri-ja-vapaa-aika/kulttuuri/kulttuuri-ohjelma-2021-2025/>
- Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointiohjelma https://pohde.fi/tietoa-meista/yhteisty-ja-kumppanit/hyvinvoinnin-edistaminen/?utm_source=chatgpt.com

Lapset ja nuoret

- Oulun seudun kuntien lapsi- ja nuorisopolitiikka 2025 [http://oulu.ouka.fi/seutu/Tukeva2/Oulun%20seudun%20LNPO/Raportti Oulun%20seudun%20kuntien%20lapsi-ja%20nuorisopolitiikka%202025.pdf](http://oulu.ouka.fi/seutu/Tukeva2/Oulun%20seudun%20LNPO/Raportti%20Oulun%20seudun%20kuntien%20lapsi-ja%20nuorisopolitiikka%202025.pdf)
- Nuorisotyön perussuunnitelma NUPS https://muhos.fi/wp-content/uploads/2024/11/NUPS_2024_Muhos.pdf

Varhaiskasvatus ja opetus

- Varhaiskasvatussuunnitelma <https://muhos.fi/kasvatus-ja-koulutus/varhaiskasvatus-ja-esiopetus/varhaiskasvatus-muhoksella/>
- Esiopetussuunnitelma <https://muhos.fi/kasvatus-ja-koulutus/varhaiskasvatus-ja-esiopetus/esiopetus/>
- Opetussuunnitelmat <https://muhos.fi/kasvatus-ja-koulutus/perusopetus/opetussuunnitelma/>
- Kulttuurikasvatussuunnitelma <https://muhos.fi/kasvatus-ja-koulutus/tahtireitti/>

Työikäiset ja perheet

- Lähisuhde- ja perheväkiohjelma <https://www.muhos.fi/wp-content/uploads/2015/08/lahisuhde-perhevakiiv ohj.pdf>

Ikääntyneet

- Suunnitelma ikääntyneen väestön tukemiseksi <https://www.muhos.fi/wp-content/uploads/2020/01/Vanhuspoliittinen-ohjelma-2020-2024-9.1.2019-%C2%A7-2.pdf>

5 Hyvinvointisuunnitelma

Muhoksen kuntastrategia 2022–2025 on koko valtuustokauden kattava suunnitelma, joka ohjaa kunnan päätöksentekoa, suunnittelua ja kehitystyötä. Kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon mm. kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen. Strategissa korostuu mm. panostus lapsiperheiden hyvään arkeen ja hyvä työelämän laatu. Strategia tähtää valinnoillaan hallittuun kasvuun, vetovoimaan ja laaja-alaiseen hyvinvointiin. Kuntalaisten hyvinvointi, sosiaaliset vaikutukset ja kulttuuriarvot otetaan huomioon kaikessa päätöksenteossa. Muhoksen kuntastrategian operatiivisesta toimeenpanosta vastaa kunnan johtoryhmä. Toteutusta seurataan säännöllisesti konsernijaostossa ja kunnan toimielimissä.

Muhoksen kunnan strategiset päämäärät kuvaavat tulevaisuutta, jonka Muhoksen kunta haluaa saavuttaa strategiakaudella. Päämääriä on tarkasteltava toisiinsa liittyvinä ja visioon tähtäävinä strategisina toiminnan painopisteinä Muhos on vuonna 2025:

- Elinvoimainen ja erottuva
- Yhteisöllinen ja osallistava
- Arvostava ja mahdollistava

Oulun seudun lapsi- ja nuorisopolitiikka 2025

Lapsi- ja nuorisopolitiikan strategisena tavoitteena on edistää lapsiperheiden, lasten ja nuorten hyvinvointia vuoteen 2025 mennessä vahvistamalla arjen kehitysyhteisöjä, peruspalveluja ja kasvatuskumppanuutta, jotta erikoistuneiden palvelujen tarve vähenee. Oulun seudun kehittämisessä painotetaan yhteisö-, asiakas- ja ongelmasuuntautuneisuuden yhdistämistä, jotta voimavaroja käytetään tehokkaasti jokaisen sukupolven hyvinvointiin. Lapsi- ja nuorisovaikutusten arviointi otetaan huomioon kaikessa päätöksenteossa. Palvelut tarkastellaan viidellä tasolla: arjen kehitysyhteisöistä peruspalveluihin, erikoistuneeseen asiantuntijuuteen ja erityistason hoitoon kodin ulkopuolelle siirtymiseen.

Kunnan suurimmat investoinnit lasten ja nuorten hyvinvointiin keskittyvät tasoille 1–3, joissa hyvinvointia ensisijaisesti rakennetaan. Tavoitteena on vastata lapsiperheiden, lasten ja nuorten hyvinvointitarpeisiin tukemalla kehitysyhteisöjä ja niiden kasvatuskumppanuutta. Ongelmatilanteista pyritään selviytymään ensisijaisesti peruspalvelujen ja erityisasiantuntijuuden tuella, ja vasta toissijaisesti turvaudutaan asiakkuuksiin. Lapsi- ja nuorisopolitiikan painopisteen siirtäminen yhteisö- ja asiakassuuntautuneisuuteen edellyttää, että tuki ja toiminta tarkastellaan viiden tason mukaan. Tietohallintoa kehitetään niin, että taloutta ja toimintaa voidaan tarkastella näiden tasojen mukaan, ja hyvinvointivaikutuksia voidaan arvioida ja seurata yhdistämällä tiedot hyvinvointikehityksen seurantaan.

Kunnan lapsi- ja nuorisopolitiikan erityisenä haasteena on strategisten valintojen ja jäsentelyjen muuttaminen toteuttamiskelpoisiksi toimenpideohjelmiksi, joiden toimeenpano ja vaikutusten seuranta on myöhemmin varmistettava. Toimenpideohjelmat voidaan tehdä enintään yhden vaalikauden ajaksi, ja niiden tulee keskittyä kriittisiin polkuihin, jotka ovat välttämättömiä strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Kriittisten toimenpideohjelmien valmistelussa huomioidaan ohjelma-alueiden tarpeet, ja niille määritellään omat tavoitteet, arviointikriteerit, sisältö sekä vuosittaiset voimavarat toimeenpanoon.

Ehdotuksia kuntien lapsi- ja nuorisopolitiikka 2025 – ohjelmien kriittisiksi (tärkeiksi) toimenpideohjelmiksi.

- Tavoitteena on tukea lapsiperheitä raskauden ja ensimmäisten ikävuosien aikana, mukaan lukien varhainen perhetyö, kotikäynnit ja vertaisryhmät.
- Hyvinvointitiedon tallentaminen ja siirtäminen kunnallisessa järjestelmässä varmistaa seurannan.
- Lapsen hyvinvointiarviointi tehdään yhteistyössä neuvolan, varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kanssa.
- Tiedot siirtyvät sujuvasti eri tasojen välillä (varhaiskasvatus → perusopetus).
- Terveystarkastukset ja arvoinnit auttavat tunnistamaan oppimisvaikeuksia ja varmistamaan, että hyvinvointitiedot siirtyvät koulusta toiseen.
- Kohdennetaan erityisesti ne elämäntilanteet, joissa on syrjäytymisen riski, kuten asuminen, opiskelu, työllistyminen ja vapaa-aika.
- Lapset, nuoret ja perheet saavat mahdollisuuden osallistua tuen ja palvelujen kehittämiseen ja arviointiin.
- Kunta raportoi hyvinvointitiedot ja politiikan tavoitteet avoimesti.
- Suunnitellaan asuinalueita niin, että ne tukevat lapsiperheiden hyvinvointia ja vähentävät alueellisia hyvinvointieroja.
- Koko perheelle tarjotaan suunnitelmallista palveluohjausta ja tehostettua erityistukea, mikäli tuen tarve kasvaa.
- Yhteistyössä seudun muiden kuntien kanssa seurataan toiminnan ja talouden kehitystä sekä julkaistaan vuosittain vertailukelpoista raportointia.
- Seurataan lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvointikehitystä ja kerätään tietoa laajasti eri lähteistä, kuten terveystarkastuksista ja kyselytutkimuksista.

Yhteisesti tavoitteena on vahvistaa lapsiperheiden ja nuorten hyvinvointia kaikilla tasoilla, edistää osallisuutta ja varmistaa sujuva tiedonvaihto eri sektoreiden välillä. Oulun seudun kaikki kunnat ovat päättäneet valmistella yhteisen lapsi- ja nuorisopoliittisen ohjelman, joka esitellään uudelle luottamushenkilöhallinnolle vuonna 2013. Kunnat aloittivat työryhmien perustamisen vuoden 2011 alussa, ja nämä työryhmät ovat jo käynnistäneet kuntakohtaiset lapsi- ja nuorisopoliittiset suunnitelmat. Lapsi- ja nuorisopoliittisen ohjelman tavoitteet ulottuvat vuoteen 2025 saakka. Tämä prosessi johtaa myös lastensuojelulain mukaisen kunnan lastensuojelusuunnitelman valmistumiseen. Ohjelmassa on kuvattu yhteiset haasteet, tavoitteet ja toimenpideohjelmat, joita suositellaan kaikille kunnille.

Osallisuusohjelma

Osallisuusohjelman yleisenä tavoitteena on tuottaa monipuolisia palveluja yhteistyössä ammatillisten toimijoiden ja kolmannen sektorin kanssa. Ohjelma korostaa yhteisvastuullista toimintatapaa, jossa kunta, yhteisöt ja kuntalaiset hyötyvät osallistumisesta. Tavoitteena on edistää kaikkien kuntalaisten osallisuutta käyttäen monikanavaisia viestinnän ja vuorovaikutuksen keinoja. Erityisesti huomioidaan eri ikäryhmät ja vähemmistöt sekä ryhmät, jotka jäävät helposti osallisuuden ulkopuolelle.

Muhoksen vanhus- ja vammaisneuvoston toimintasuunnitelma vuodelle 2025

- Edistää osaltaan vammaisten ja vanhusten hyvän elämänlaadun ja arvokkaan arjen toteutumista
- Vaikuttaa ympäristön suunnittelussa ja toteutuksessa siihen, että vanhusten ja vammaisten liikkumisen ja asumisen tarpeet otetaan huomioon.
- Edistää ja kehittää osaltaan yli sukupolvien välistä kanssakäymistä.
- Sisäinen viestintä neuvoston ja kunnan välillä.

- Avoimuuden periaatteen mukaisesti vanhus- ja vammaisneuvoston pöytäkirjat, lausunnot ja esitykset ovat luettavissa Muhoksen kunnan nettisivuilla.
- Kullakin neuvoston jäsenellä / varajäsenellä on velvollisuus viedä tietoa taustajärjestönsä ja sen toimialoille ja edistää tiedonsaannin saavutettavuutta.
- edustajien nimeäminen Pohteen yms. vaikuttamistoimielimiin

[Toimintasuunnitelma](#)

Powered by [Froala Editor](#)

OSA II KÄSITTELY TOIMIELIMISSÄ

6 Suunnitelman laatijat

Valmistelu

- Hyte-työryhmä

Aineistoa laativat

- Kaikki Muhoksen kunnan toimialat

Aineistoa on lisäksi kerätty

- Muhoksen kunnan internet-sivusto
- Muhoksen kunnan julkaisut
- Erikseen mainitut lähteet

7 Suunnitelman hyväksyminen toimielimissä